

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ВГО «АСОЦІАЦІЯ АГРОЕКОЛОГІВ УКРАЇНИ»

ЗБАЛАНСОВАНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ: ТРАДИЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ

BALANCED NATURE MANAGEMENT: TRADITIONS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

**Матеріали II Міжнародної
науково-практичної конференції**

21 грудня 2018 року

Київ 2018

УДК 504.062 : 502.33

Збалансоване природокористування: традиції, перспективи та інновації: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21 грудня 2018 р.). К.: ДІА, 2018. 104 с.

Видання містить матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Збалансоване природокористування: традиції, перспективи та інновації». Тематика конференції відображає комплексність, міждисциплінарність і багатовекторність проблем природокористування та інноваційних підходів до їх вирішення. У доповідях учасників представлено економічні, екологічні та соціальні засади забезпечення збалансованого природокористування.

Матеріали збірника будуть корисними для фахівців у сфері екології, теорії і практики природокористування, охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

Матеріали подаються в авторській редакції

© Інститут агроєкології і
природокористування НААН, 2018

Коніщук В.В., Коваль С.І., Мельник Н.М. Дослідження змін клімату в Західному Поліссі України та їх вплив на продуктивність сільськогосподарських культур.....	38
Кочеригін Л.Ю., Комаров Д.Ю. Організація збалансованого використання і охорони земель сільськогосподарського призначення.....	40
Лазаренко В.І. Концептуальний підхід до розвитку екологічного маркетингу в аграрному секторі економіки.....	42
Маджд С.М. Природоохоронні заходи відновлення якості техногенно трансформованих водних систем.....	45
Нагорнюк О.М., Городиська І.М., Хітренко Т.Ф. Від стратегічних цілей збереження довкілля до екологічної безпеки України.....	47
Оборська А.Е., Матейко І.М. Менеджмент-планування для об'єктів смарагдової мережі на землях лісогосподарського призначення.....	50
Павліщук О.П., Кравець П.В. Підходи до адаптивного лісового менеджменту в умовах зміни клімату.....	51
Прядка Т.М., Камінецька О.В. Проблематика управління земельними ресурсами при формуванні територіальних громад в умовах децентралізації влади.....	54
Салюта В.А., Дорош А.Й. Аналіз ефективності впровадження реформи децентралізації влади в контексті самодостатності ОТГ.....	56
Самойлов О.О. Стан та перспективи функціонування організаційно-економічного механізму управління твердими побутовими відходами.....	60
Скрипник Л.Р., Іщенко Н.Ф. Стратегія Ради ІКАО в області екологобезпеченого землекористування авіаційного транспорту.....	61
Сонько С.П. Збалансоване природокористування у системі «природа-суспільство».....	64

Кочеригін Л.Ю.

к.пед.н.

Комаров Д.Ю.

асистент

*Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква*

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ВИКОРИСТАННЯ І ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

У структурі земельного фонду України особливе місце посідають землі сільськогосподарського призначення, які тісно пов'язані зі сферою сільськогосподарського виробництва і на сьогоднішній день є основною категорією земель, що забезпечує проведення земельної реформи. До земель сільськогосподарського призначення належать усі землі, основним цільовим призначенням яких є їх використання у сільському господарстві.

Землі сільськогосподарського призначення розташовані на 2/3 території України. У цілому площа сільськогосподарських земель становить 42,7 млн. га, або 70 % площі усієї території країни, а площа ріллі – 32,5 млн. га, або 76 % усіх сільськогосподарських земель, що свідчить про високий рівень їх освоєності.

Організація збалансованого використання і охорони земель, як природного ресурсу, як засобу виробництва в сільському господарстві і просторового базису, неможливі без належної реалізації державою таких управлінських функцій щодо землі, як землеустрій, земельний кадастр, контроль за використанням та охороною земель [1].

Збалансоване використання земель може бути забезпечене лише за умови розробки проектів землеустрою. Це вимагає відповідної послідовності його реалізації, зокрема “створення ерозійно стійкого каркасу агроландшафту, який повинен забезпечити підтримання агроєкосистеми в стійкому стані за рахунок здійснення спеціальних природоохоронних заходів і впровадження технологій, а також регулювання господарських чинників. Основою сучасного землеустрою має стати ландшафтна структуризація сільськогосподарських територій з детальною характеристикою рельєфу, якості ґрунтів, мікрокліматичного режиму тощо”. Такий підхід дозволить раціонально використовувати кожен земельну ділянку, визначати структуру та обсяги відповідних інвестицій [2].

Для організації збалансованого використання та охорони земель необхідні експертна інформація і системні дослідження, які потрібно зберігати у базі даних для подальшого аналізу їх правильності і врахування під час

організації використання земель на майбутнє. Для цього найкраще використовувати сучасні ГІС технології, за допомогою яких можна відслідковувати зміни у створеній моделі збалансованого землекористування, контролювати і вдосконалювати її [3].

Питання організації земель сільськогосподарського призначення сьогодні є достатньо складним і потребує дещо видозмінених та комплексних підходів.

На нашу думку, необхідно створити ефективну організаційну модель збалансованого використання і охорони земель сільськогосподарського призначення, яка б включала наступні кроки:

- забезпечити функціонування ефективної та прозорої системи управління у сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності;

- дати змогу раціонально використовувати землю сільськогосподарського призначення з урахуванням інтересів громадян України та територіальних громад;

- актуалізувати дані Держгеокадастру;

- оптимізувати структуру, площі земель державної власності й систему землекористування;

- дозволити провести консервацію деградованих, забруднених і малопродуктивних земель та рекультивацію порушених земель;

- удосконалити механізм управління у сфері використання охорони земель, збереження та відтворення родючості ґрунтів;

- стати на заваді використання екологічно-неефективних земель, економічно-неефективних ділянок, їхньому залуженню або залісненню;

- знизити рівень корупції та мінімізувати соціальну напругу у сфері земельних відносин;

- підвищити ефективність державної земельної політики, прискорити проведення земельної реформи;

- посприяти цивілізованому вирішенню проблем у сфері земельних відносин, підвищити рівень довіри ділових кіл до системи земельних відносин;

- включити землю у ринковий обіг (можливе пілотне впровадження різних моделей економічного обороту земель сільськогосподарського призначення на основі державно-правового експерименту);

- посилити відповідальність за порушення норм земельного законодавства;

- відмінити всі безоплатні адміністративні послуги, що також стимулюють розвиток корупційних схем;

- залучати громадськість до формування державної політики й управління земельними ресурсами;

- налагодити належну взаємодію між органами місцевого самоврядування та органами державної влади;
- запобігати можливим спекуляціям на ринку земель.

Список використаних джерел

1. Бредіхін О. Економічні проблеми охорони земель в Україні // Землевпорядний вісник. 2007. № 5. С. 37-40.
2. Ступень М. Шляхи вдосконалення раціонального використання земель сільгосппризначення на прикладі Львівської області // Землевпорядний вісник. 2007. № 5. С. 34-35.
3. Богіра М.С. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посіб. // Аграрна освіта, 2011. С. 416.

Лазаренко В.І

аспірант

Інститут агроекології і природокористування НААН

м. Київ

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

В Україні, протягом багатьох років здійснюються спроби вирішення екологічних проблем керуючись адміністративно-правовими методами державного регулювання, які, в свою чергу є малоєфективними та не призводять до покращення стану екологічних систем. І як наслідок, сучасне покоління зіштовхнулося з цілою низкою економічних проблем, а саме: низькі ціни на природні ресурси та енергію; переоцінка природно-ресурсного потенціалу окремих регіонів та планети в цілому; ігнорування ситуації перевитрат і деградації асиміляційного потенціалу навколишнього середовища; криза надвиробництва. Також викликають занепокоєння сучасні загрози людському суспільству, що відрізняються від загроз у минулому: деградація і сильне виснаження природних ресурсів, зокрема неповоротних; забруднення біосфери до рівня, що є гранично небезпечним для життя [1].

Маркетинг давно й надійно увійшов у життя кожного з нас незалежно від віку, професії та рівня споживання. Він впливає на нас і сам змінюється з розвитком суспільства. Адже він перестав бути лише допоміжним інструментом і відіграє ключову роль у системі управління компаній. Останнім часом значно змінилися не лише функції маркетингу, а й сфери його застосування: від підприємств, що виробляють споживчі товари та послуги, до громадських, релігійних рухів та організацій, окремих осіб